

Oecumenische Vrouwensynode 8 maart – 'VrouwenVerhalen, zij vertelt, zij anders'

Op de eerste stralende lentedag gingen Elisabeth Huxdorff en ondergetekende naar Utrecht om in de Janskerk internationale vrouwendag te vieren. Alle terrassen in de binnenstad zaten verleidelijk vol, maar gelukkig vulden het lichte lentegevoel en de zonnewarmte ook de prachtige oude hoge kerk op het Janskerkhof. Langzaam vulde de kerk zich met heel veel vrouwen en een enkele man, die uit alle hoeken van het land (en zelfs daarbuiten) hierheen gekomen waren. Het programma was dan ook zeer aantrekkelijk!

Na het welkom en de korte inleiding van bestuursvoorzitter Jasja Nottelman werd het nieuwe logo gepresenteerd: het ronde vrouwenteken met een naar rechts wijzend kruisje. Het lijkt op een handspiegeltje en verwijst daarmee meteen naar het nieuwe jasje en nieuwe naam van de OVS-Nieuwsbrief: 'ZijSpiegel'.

Daarna was het podium – of liever liturgisch centrum – voor theatermaakster Marijke Kots. Zij kwam met kordate passen op: een strak naar achteren gekamd kapsel compleet met knotje, een lange zwarte jas met daaronder een hooggesloten witte blouse en een dokterstas. Mag ik me voorstellen: dr. Aletta Jacobs! Op een kostelijke – en soms ook confronterende – wijze vermaakte ze ons met haar levensverhaal. Letje, die net als haar vader dokter wilde worden, was een volhoudster. Ze kreeg het voor elkaar dat haar ouders toestemming gaven om van de huishoudschool naar de HBS te gaan, waar ze alleen als 'toehoorder' de lessen mocht volgen. Ze mocht geen examen doen, maar schreef zelf een brief naar de rector van de universiteit van Groningen die haar persoonlijk verwelkomde. Maar lang niet iedereen was blij met deze eerste dappere jonge vrouw en ze ondervond veel weerstand, ook na haar afstuderen in haar praktijk, die niet werd overlopen. Door haar eindeloze geduld en volharding en met de steun van haar echtgenoot en broer, heeft zij de weg vrijgemaakt voor een lange rij van vrouwen die deze voorvechtster voor vrouwenrechten als grote voorbeeld en inspiratiebron zagen. Daarna was het tijd om zelf aan het werk te gaan. In kleine groepjes van zo'n tien vrouwen en onder het genot van een fantastische high tea die door een groep jonge vrouwen was verzorgd, vertelden we elkaar kort ons 'levensverhaal' en beantwoordden aansluitend de vraag of wij onszelf een Aletta Jacobs vonden. We moesten natuurlijk wel uitleggen waarom wel of waarom niet. Dan zie je dat de meeste (oudere) vrouwen toch wel heel erg bescheiden zijn, want uit vrijwel alle verhalen bleek zeker strijdvaardigheid en een sterke motivatie voor het werken aan gelijkwaardigheid van vrouwen en mannen. Maar een Aletta Jacobs, nee, dat waren we beslist niet! Hetgeen onze jonge gespreksleidster meteen rechtzette, want zij was van mening dat er in ons allemaal wel een Aletta Jacobs schuilging....

In tweetallen praatten we vervolgens door over onderwerpen waarmee we zelf aan de slag zouden willen gaan. Dat schreven we op kleine briefjes die allemaal werden verzameld en waarmee het OVS-bestuur verder aan het werk gaat. Op het briefje van mijn gesprekspartner en mijzelf stond o.a. 'veranderen van kerkelijke (vergader)-structuren' en 'eerst inhoud, dan vorm' (en niet andersom!).

Een viering waarin de vrouwenschola van het Vocaal Theologen Ensemble o.l.v. cantor Hanna Rijken liederen van Hildegard von Bingen zong, sloot deze feestelijke dag af. We vormden een grote kring in het koor van de kerk, om de schola heen. En natuurlijk waren er naast de liederen die de vrouwen van de schola zó puur, zó zuiver de hemel in zongen, het prachtige lied van Marijke de Bruijne over Hildegard von Bingen, lichtliederen van Huub Oosterhuis en Willem Vogel en het Ionalielied van de vrouwelijke Geest: zittend als een vogel, broedend op het water, zwevend boven de Schepping uit, dansend in het vuur, inspirerend en niet tot zwijgen te brengen, één met God in wezen, de sleutel die toegang geeft tot de Schriften, zij, de witte vredesduif!

Hoe zou het anders kunnen dat al die vrouwen – jong, oud en alles daartussenin – na afloop de kerk uitstroomden, geïnspireerd, bemoedigd, de zon en het licht tegemoet!
Coby Aartsen